

Literatura

Neuvedeno.

Summary

An isolated Early Neolithic core made from silicite of the Kraków-Częstochowa Jurassic (Fig. 18) was found in 2020 by B. Gibala in the “Záhonky” field in the cadastral area of Radslavice u Přerova (Přerov District).

Zdeněk Schenk, Bohumil Gibala

Rosice (k. ú. Rosice u Brna, okr. Brno-venkov)

Ul. Cukrovar, parc. č. 1802/6.

Neolit, kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1872133N, 16.3712692E

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán výstavbou rozsáhlého výrobně skladovacího areálu v těsné blízkosti města Rosice. Lokalita se nachází mezi ulicemi Cukrovar, spojující Rosice se Zastávkou, a vodními toky Bobravou a Habřinou. Při skrytce pro budování halového prostoru a příjezdové komunikace bylo identifikováno několik zahluobených objektů, jejichž vrchní vrstva byla silně narušena dřívější agrární činností. Z toho důvodu bylo obtížné s jistotou definovat hranice jednotlivých objektů, které byly jinak poměrně dobře odlišitelné od sprašového podloží. Výzkum byl v některých místech komplikován prosakující spodní vodou. Většinu objektů bylo možné interpretovat jako sídlištní jámy, případně hliníky. Podle získaného materiálu lze těžiště osídlení lokality datovat do období kultury s lineární keramikou, část nálezů je však možné zařadit pouze rámcově do období neolitu. Obsáhlý náleзовý fond je postupně zpracováván. Záchraný výzkum bude pokračovat v následujícím roce dle rozsahu výkopových prací.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A new Neolithic settlement was discovered in the cadastral area of Rosice u Brna (Brno-Country District). According to the findings made so far, the site is dated to the Linear Pottery culture period. The research will continue in the following year.

Alžběta Čerevková, Katarína Čerňavová, Jaroslav Novotný

Rozdrojovice (okr. Brno-venkov)

„U Kříže“, parc. č. 638/43.

Moravská malovaná keramiky (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2493019N, 16.5123217E

V roce 2020 byla na známé neolitické lokalitě Rozdrojovice – „U Kříže“ prozkoumána při stavbě rodinného domu parc. č. 638/43. Na ploše stavby se nacházelo celkem 18 povětšinou rozsáhlých archeologických objektů charakteru nepravidelných stavebních jam – hliníků. Z výplně těchto objektů bylo vyzvednuto množství movitých nálezů, zejména zlomků keramiky, ale evidujeme zde

i poměrně početný soubor kamenných nástrojů. Všechny prozkoumané objekty chronologicky náležejí lengyelské fázi zdejšího neolitického osídlení.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A plot with 18 Lengyel culture features was examined in 2020 during a rescue excavation in connection with a family house construction in the Rozdrojovice – “U Kříže” field in Rozdrojovice (Brno-Country District).

Marek Lečbych

Senorady (okr. Brno-venkov)

„Červenice“.

Mladší neolit. Sídliště. Skupina/síť sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: neuvedeno.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1269111N, 16.2332067E

Během dohledu nad výkopem pro kabel nízkého napětí vedoucí k nově budované telekomunikační věži v trati „Zadní bílá“ byl v profilu dokumentován nevýrazný mělký objekt. Podle několika málo nalezených keramických fragmentů lze jeho stáří jen orientačně datovat do mladšího neolitu, snad do období lengyelské kultury.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

An indistinctive shallow feature probably datable to the Lengyel culture period was documented in the profile during the supervision of the digging for a low voltage cable in the “Červenice” field in the cadastral area of Senorady (Brno-Country District).

Jiří Kala

Skalička (k. ú. Skalička u Hranic, okr. Přerov)

„Od Zámorsků“, parc. č. 438/1–5.

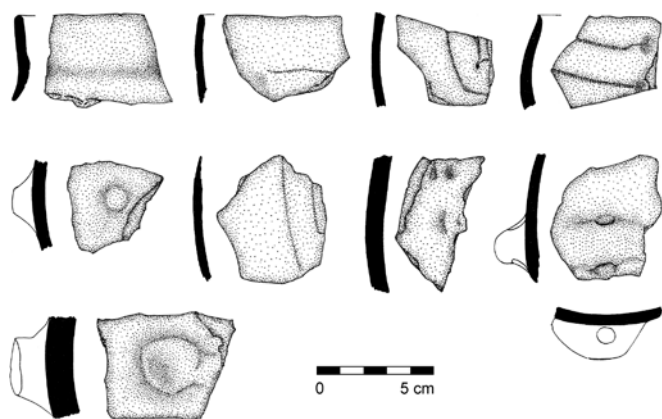
Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

V roce 2018 byla na katastru obce Skalička u Hranic provedena archeologie Muzea Komenského v Přerově, p. o., revizní povrchová prospekce v místě staroneolitického sídliště objeveného v roce 2012 J. Doupalem. Lokalita se nachází přibližně 0,5 km východně od obce Skalička, v trati „Od Zámorsků“. Doklady osídlení prvních zemědělců jsou koncentrovány nad soutokem Hlubockého potoka s jeho bezejmenným pravostranným přítokem při jižním okraji údolní nivy řeky Bečvy. Nadmořská výška polohy se pohybuje mezi 268–274 m.

V získaném keramickém materiálu jsou zastoupeny jak zlomky z hrubších silnostěnných nádob s výraznějším obsahem ostrůva, tak fragmenty okrajů a výdutí tenkostěnných nádob z jemně plaveného keramického těsta, které nesou výzdobu v podobě tzv. notových značek umístěných na tenkých rytých liniích. V několika případech se vyskytla také plastická výzdoba v podobě různě tvarovaných výčnělků (obr. 19). Barva výpalu zdejší staroneolitické keramiky se pohybovala od tmavě hnědé přes světle šedohnědou po béžovou.

Na základě výzdoby na keramice lze neolitické osídlení rámcově datovat do mladšího stupně kultury s lineární keramikou.

Kolekce kamenných štípaných nástrojů obsahovala celkem dvě desítky kusů. Z technologického hlediska se jednalo převážně o úštěpy a zlomky čepelí. Z nástrojů lze uvést pouze škrabadlo na masivním úštěpu. Ze surovinového hlediska je patrné, že k výrobě kamenných štípaných nástrojů byl využíván zejména silicit z glacienních sedimentů, v menším množství pak silicit krakovsko-čenstochovské jury. Z lokálních surovin byl několika kusy zastoupen také křemenec (Schenk, Doupal 2018, 19–20). Nově lokalizovaná poloha kultury s lineární keramikou ve Skaličce představuje jednu z nejvýchodnějších sídelních enkláv prvních zemědělců v přerovském regionu.

Obr. 19. Skalička. Výběr nálezů kultury s lineární keramikou. Kresba M. Kovářová.

Fig. 19. Skalička. Selection of the Linear Pottery culture finds. Drawing by M. Kovářová

Literatura

Schenk, Z., Doupal, J. 2018: Nejstarší osídlení katastru obce Skalička u Hranic ve světle archeologických pramenů. In: J. Lapáček (ed.): *Skalička. Dějiny a současnost obce*. Skalička: obec Skalička, 14–24.

Summary

In 2018, a revision surface survey in the area of the Neolithic settlement (discovered by J. Doupal in 2012) in the “Od Zámrsků” field in the cadastral area of Skalička u Hranic (Přerov District) was conducted by archaeologists from the Comenius Museum in Přerov. The new finds of sherds (Fig. 19) and lithic industry enable to date the settlement to the later phase of the Linear Pottery culture period.

Zdeněk Schenk, Kateřina Dlouhá

Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Špitálky“, parc. č. 240/431.

Moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Slováké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0722058N, 17.4290039E

V souvislosti s revitalizací prostoru v okolí velkomoravského kostela a pohřebiště v poloze Staré Město – „Špitálky“ proběhl

v roce 2020 zjišťovací archeologický výzkum, při kterém se podařilo objevit několik sídlištních a kúlových jam datovatelných do období kultury s moravskou malovanou keramikou (viz Bartík, Chrástek 2021).

Literatura

Bartík, J., Chrástek, T. 2021: Pravěké osídlení v okolí velkomoravského kostela ve Starém Městě – „Špitálkách“. *Přehled výzkumů* 62(1), 47–68.

Summary

An exploratory excavation took place in 2020 in connection with the revitalisation of the neighbourhood of the Great Moravian church and cemetery in the Staré Město – “Špitálky” field (Uherské Hradiště District). The excavation detected two settlement pits and several postholes from the Moravian Painted Ware culture period.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Starovice (okr. Břeclav)

Prostor západně od intravilánu obce, parc. č. 4997.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -594018, -1188417; -594092, -1188638; -594212, -1188599; -594143, -1188385

Stavba probíhala při západním okraji intravilánu obce na výrazném návrší s nadmořskou výškou cca 225 m (obr. 20). Návrší je ohraničeno prudkými svahy především z jihu a východu (zde převýšení až 30 m). Ve směru na S má svah mírný sklon až do prostoru nivy Starovického potoka. Západně návrší přechází ve výraznou ostrožnu (kóta 243,1 m n. m.) obklopenou ze všech stran prudkými svahy. Jde o místo, které bylo v minulosti intenzivně využíváno, o čemž svědčí i nárůst archeologických situací v tomto prostoru.

Vlastní umístění stavby se nachází na mírném východním svahu, který je ukončen téměř rovinou, patrně uměle dotvořenou v průběhu novověku. V té době, ale i před vlastním počátkem stavby, se v prostoru nacházely záhumenky a sady, případně vinice. Využití pozemků v minulosti bylo možné interpretovat i na základě zjištěných archeologických struktur.

Pod cca 50–60 cm mocnou vrstvou ornice se nacházelo geologické podloží, které je zde tvořeno relativně pestrá směsicí světlých jílovců a písčitých jíílů (třetihorní karpatský flyš) a v omezené míře i sprašovými hlínami.

Záchraný archeologický výzkum navazoval na předchozí etapu z podzimu 2019, kdy byl zkoumán prostor pod budoucími rodinnými domy. V září a říjnu 2020 se pozornost přesunula na východní část stavby, na zarovnaný úsek plochy ohraničený na východě prudkým svahem. Již před začátkem skrývek bylo na základě předchozích pozorování možné vydedukovat ubývání zahloubených struktur a postupné doznívání sídliště směrem na severovýchod. Na ploše výzkumu o velikosti cca 20 × 120 m se podařilo lokalizovat přes 50 objektů (převážně kúlových jam). Dvě desítky objektů tvořily rozměrnější jámy navazující na již zjištěné sídliště. Tvarem a inventářem se nijak nelišily od jam zjištěných výzkumem v roce 2019 (Bíško, Kos 2020, 152–153). Opět šlo o blíže nespecifikovatelné sídlištní (možná výrobní) a zásobní jámy z mladšího stupně lengyelské kultury. V budoucích letech se díky pokračující výstavbě zcela jistě podaří odkrýt